

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Введено в дію наказом
06.12 2017 р. № 4002-1/509

Ректор _____ С. Бакіров

« _____ »

Освітньо-професійна програма

МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС

Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

Спеціалізація «Міжнародний бізнес»

другий (магістерський) рівень вищої освіти

Схвалено Вченою радою університету «27» листопада 2017 року,
протокол № 17

Розробники програми:

1. **Гончаренко Владислав Васильович** (керівник проектної групи, гарант освітньої програми) – доктор економічних наук, професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;
2. **Архієреєв Сергій Ігоревич** – доктор економічних наук, професор, професор кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;
3. **Голіков Артур Павлович** – доктор географічних наук, професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;
4. **Дерід Ірина Олександрівна** – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;
5. **Тимошенко Ігор Владиславович** – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;
6. **Шкодін Ірина Віталіївна** – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Мета програми

Освітньо-професійна програма підготовки магістра з міжнародних економічних відносин, міжнародний бізнес (галузь знань 29 «Міжнародні відносини»; спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»; освітньо-професійна програма «Міжнародний бізнес») є документом, що визначає вимоги до ступеня вищої освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну

послідовність їхнього вивчення, кількість кредитів ECTS, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими має володіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Ця освітньо-професійна програма встановлює:

- обсяг навчання, його нормативний термін;
- вимоги до ступеня освіти та професійного відбору вступників;
- обов'язкову та варіативну частини змісту навчання за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини», освітньо-професійною програмою «Міжнародний бізнес», інформаційний обсяг та рівень засвоєння у процесі підготовки відповідно до кваліфікаційних вимог;
- рекомендований перелік навчальних дисциплін підготовки фахівців та компетентності, що вони формують;
- форми атестації здобувачів вищої освіти.

Кваліфікація: магістр міжнародних економічних відносин, міжнародний бізнес, перекладач.

Обсяг програми – 90 кредитів ECTS

Нормативний термін навчання – 1 рік 4 місяці

Вимоги до ступеня вищої освіти осіб, які можуть розпочати навчання за програмою, і вимоги до професійного відбору вступників.

Особа має право здобувати ступінь вищої освіти магістр з міжнародних економічних відносин, міжнародний бізнес, перекладач за умови наявності в неї ступеня вищої освіти бакалавр або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст.

Прийом на основі ступеня вищої освіти бакалавр або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст на навчання для здобуття ступеня вищої освіти магістр з міжнародних економічних відносин, міжнародний бізнес, перекладач здійснюється за результатами вступних випробувань. Особа може вступити для здобуття ступеня вищої освіти магістр з міжнародних економічних відносин, міжнародний бізнес на основі ступеня вищої освіти бакалавр або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, здобутого за іншою спеціальністю, за умови успішного проходження додаткових вступних випробувань з урахуванням середнього бала документа про набуття ступеня вищої освіти бакалавр або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст.

Результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти.

Загальні компетентності магістра міжнародних економічних відносин, міжнародний бізнес, перекладач:

- здатність до безперервного та актуального навчання;
- уміння застосовувати знання на практиці;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність генерувати нові ідеї;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність до критики та самокритики;
- уміння працювати в команді;
- знання та розуміння предметної області, професії;
- здатність діяти на основі етичних мотивів;
- уміння ідентифікувати, формулювати та розв’язувати проблеми;
- здатність до підприємницького мислення та вміння взяти на себе ініціативу;

- здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв’язків;

- уміння мотивувати людей та досягати спільних цілей;
- уміння розробляти та управляти проектами;
- уміння управляти якістю виконуваної роботи;
- вільне володіння усно та письмово першою іноземною мовою;
- уміння та навички спілкування другою іноземною мовою;
- здатність приймати нестандартні рішення та креативно мислити;
- здатність до використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, програмних пакетів загального і спеціального призначення;
- уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел;

- здатність до вирішення проблемних ситуацій;
- здатність здійснювати науковий пошук та висвітлювати отримані результати в наукових публікаціях;

- здатність визначати основні шляхи вирішення глобальних проблем, які пропонуються сучасними науковцями;

- здатність використовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій.

Фахові компетентності магістра міжнародних економічних відносин, міжнародний бізнес, перекладач:

- уміння виявляти міжнародно-економічні й дипломатичні сенси і значення проблем, що потрапляють у фокус професійної діяльності;

- здатність брати участь у ділових міжнародних організаційно-правових відносинах, обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм МЕВ на мега-, макро-, мезо- і макрорівнях;

- уміння використовувати на практиці основи міжнародного економічного права;

- здатність проводити дослідження з актуальних проблем міжнародних економічних відносин;

- уміння працювати в міжнародному контексті;
- здатність виокремлювати закономірності та характерні ознаки світогосподарського розвитку й особливості реалізації економічної політики;
- уміння використовувати у своїй діяльності іноземну мову;
- здатність використовувати сучасні програмні засоби;
- уміння аналізувати сучасні тенденції економічного розвитку світової цивілізації;
- здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі;
- здатність керувати роботою підприємств та організацій, приймати відповідальності за свої рішення в межах професійної компетенції;
- розуміння місця України в системі світогосподарських зв'язків;
- здатність викладати навчальні дисципліни з галузі міжнародних відносин, в тому числі економічні, володіти методикою викладання;
- володіння навичками науково-дослідної діяльності та здатність їх використання в практичній діяльності;
- здатність застосовувати базові знання, аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин;
- здатність використовувати інструменти міжнародної фінансової системи в міжнародному бізнесі;
- розуміння сутності та специфіки функціонування сучасних транснаціональних корпорацій;
- здатність позитивно позиціонувати компанію в міжнародному середовищі;
- здатність до податкового планування та податкової оптимізації міжнародного бізнесу;
- здатність відтворювати теоретичні знання щодо функціонування МЕВ.

Перелік обов'язкових модулів (навчальних дисциплін і практик)

1 семестр			
Модуль (навчальна дисципліна, практика)	К-ть кредитів	Форма підсумкового контролю	Компетентності та результати навчання
Цикл професійної та практичної підготовки			
Актуальні проблеми світового господарства і МЕВ	4	Екзамен, курсова робота	– знання основних проблем розвитку глобальної економіки та міжнародних економічних відносин; – знання законів розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин; – здатність визначати асиметрію у світовому виробництві та міждержавних економічних зв'язках; – знання основних положень концепції

			нового економічного порядку та шляхів їх втілення у міжнародну практику; – знання проблем урбанізації світової економіки та агломерації міст; – здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.
Методика викладання у вищій школі	3	Залік	– здатність навчатися та бути сучасно навченим; – знання структури системи вищої освіти в Україні; – здатність викладати навчальні дисципліни з галузі міжнародних відносин, в тому числі економічні дисципліни, володіти методикою викладання; – здатність використовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій; – уміння організувати індивідуальну та самостійну роботу студентів.
Міжнародне економічне право	3	Екзамен	– здатність брати участь у ділових міжнародних організаційно-правових відносинах, обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм МЄВ на мега-, макро-, мезо- і макрорівнях; – знання процесу становлення та розвитку сучасної системи міжнародного економічного права; – уміння використовувати основні положення сучасної системи багатостороннього регулювання міжнародної торгівлі; – здатність використовувати основні напрямки правового регулювання сучасних міжнародних перевезень.
Іноземна мова і переклад за фахом	4	Контрольна робота	– уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різномовних джерел; – уміння використовувати у своїй діяльності іноземну мову; – готовність вести діалог, листування, переговори іноземною мовою в межах поставлених завдань; – уміння здійснювати переклад за фахом.
Міжнародний	3	Екзамен,	– здатність брати участь у ділових

бізнес в умовах економічної інтеграції		контрольна робота	міжнародних організаційно-правових відносинах, обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм МЕВ на мега-, макро-, мезо- і макрорівнях; – здатність виокремлювати закономірності та характерні ознаки світогосподарського розвитку й особливості реалізації економічної політики; – знання сутності та специфіки форм міжнародної економічної інтеграції; – розуміння специфіки та форм ведення бізнесу в умовах міжнародної інтеграції; – знання сучасної регіональної політики країн Євросоюзу; – здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.
Перекладацька практика без відриву	5	Залік	– уміння здійснювати усний та письмовий переклад професійного тексту; – вміння вільно спілкуватись іноземною мовою.
Виконання дипломної роботи з захистом в ЕК	5		– уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел; – уміння застосовувати знання на практиці; – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; – здатність відтворювати теоретичні знання щодо функціонування МЕВ; – здатність генерувати нові ідеї; – уміння ідентифікувати, формулювати та розв'язувати проблеми; – уміння використовувати в професійній діяльності методи аналізу й моделювання міжнародних економічних процесів; – здатність проводити дослідження з актуальних проблем міжнародних економічних відносин; – здатність проводити дослідження та робити висновки, розробляти пропозиції стосовно різних аспектів міжнародного бізнесу; – здатність здійснювати науковий пошук та висвітлювати отримані результати в наукових публікаціях;

2 семестр			
Цикл професійної та практичної підготовки			
Іноземна мова і переклад за фахом	4	Залік	див. в попередньому семестрі
Педагогічна (асистентська) практика	5	Залік	– уміння обирати форми навчальних занять; – здатність підготувати лекцію / семінарське заняття; – здатність підготувати методичні й дидактичні матеріали; – здатність викладати навчальні дисципліни з галузі міжнародних відносин, в тому числі економічні дисципліни; – володіти методикою викладання дисциплін з галузі міжнародних відносин, в тому числі економічних дисциплін.
Переддипломна (науково-виробнича) практика	5	Залік	– уміння аналізувати стан проблеми; – здатність збирати, систематизувати й узагальнювати емпіричну інформацію; – уміння застосовувати знання на практиці; – уміння обробляти статистичні дані; – здатність діагностувати стан економічного середовища підприємств міжнародного бізнесу; – здатність організовувати та проводити ділові зустрічі і переговори з партнерами та іншими суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності, підтримувати ділові контакти; – використовуючи сучасні технічні засоби, засоби зв'язку та інформаційні технології; – здатність з'ясовувати причинно-наслідкові зв'язки, аналізувати й узагальнювати зовнішню і внутрішню управлінську інформацію для здійснення планування, організації, мотивування працівників та контролю за діяльністю підлеглих в підрозділах підприємств міжнародного бізнесу; – здатність ефективно використовувати інструментарій і технології сучасного міжнародного менеджменту в управлінні операційними та стратегічними процесами в міжнародному бізнесі, формувати та удосконалювати систему менеджменту підприємства, що займається міжнародним бізнесом; – здатність застосовувати базові знання, аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин в аспекті міжнародного бізнесу; – вміння використовувати переваги

			глобальних фінансових інструментів та інформаційних технологій або електронної комерції в міжнародному бізнесі; – вміння розробляти та реалізувати заходи із розбудови корпоративного іміджу або інтегрованого комплексу маркетингових комунікацій в міжнародному бізнесі; – здатність проводити дослідження та робити висновки, розробляти пропозиції стосовно різних аспектів міжнародного бізнесу.
Виконання дипломної роботи з захистом в ЕК	4		див. в попередньому семестрі
3 семестр			
Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки			
Глобальні проблеми сучасності	3	Залік	– уміння з'ясовувати специфіку політичних, соціальних, економічних та духовно-культурних вимірів сучасних глобальних проблем; – здатність визначати основні шляхи вирішення глобальних проблем, які пропонуються сучасними науковцями; – здатність систематизувати знання з можливих сценаріїв майбутнього в напрацюваннях різних шкіл глобалістики.
Цикл професійної та практичної підготовки			
Іноземна мова і переклад за фахом	4	Екзамен	див. в попередньому семестрі
Україна в системі світогосподарських зв'язків	3	Екзамен, контрольна робота	– знання проблем інтеграції України до системи світогосподарських зв'язків; – знання передумов та необхідності входження України до світового економічного простору; – уміння досліджувати, аналізувати та прогнозувати складові зовнішньоекономічної діяльності України; – здатність проводити комплексні дослідження і моніторинг світових і регіональних ринків товарів та послуг, стану зовнішньоекономічної діяльності країн; – здатність розробляти елементи зовнішньоекономічної стратегії розвитку регіонів та держав, різноманітні програми економічного розвитку; – здатність визначати територіальну організацію та оцінювати економічний потенціал регіонів щодо стану та перспектив розвитку зовнішньоекономічних зв'язків; – здатність чітко уявляти структуру національної та міжнародної системи правового регулювання зовнішньоекономічних відносин.

Сучасні транснаціональні корпорації	3	Екзамен	– знання видів організаційної структури ТНК; – вміння управляти витратами виробництва у ТНК; – знання особливостей корпоративного управління в ТНК; – оволодіння навичками самостійного творчого мислення, прийняття оптимальних стратегічних рішень, що забезпечують зростання прибутку діяльності транснаціональних корпорацій; – здатність до бенчмаркінгу провідних ТНК; – розуміння ролі ТНК в світовій політиці.
Виконання дипломної роботи з захистом в ЕК	6		див. в попередньому семестрі
Комплексний атестаційний екзамен за фахом			– уміння демонструвати здобуті знання за основними фаховими дисциплінами.
Атестаційний екзамен з іноземної мови і перекладу за фахом			– вільне володіння усно та письмово першою іноземною мовою; – уміння використовувати у своїй професійній діяльності іноземну мову.

Перелік модулів (навчальних дисциплін і практик) за вибором студента

1 семестр			
Модуль (навчальна дисципліна, практика)	К-ть кредитів	Форма підсумкового контролю	Компетентності та результати навчання
Цикл професійної та практичної підготовки			
Блок 1			
Друга іноземна мова	3	Залік	– ознайомлення із національними, культурними традиціями носіїв мови, збагачення знаннями мовленнєвої та немовленнєвої поведінки представників іншої культури; – формування рис полікультурної особистості, що дає можливість брати участь у міжкультурному спілкуванні; – спілкування двома іноземними мовами на професійному рівні, вести бесіди, складати ділові папери.
Блок 2			
Друга іноземна мова	3	Залік	див. вище

2 семестр			
Цикл професійної та практичної підготовки			
Блок 1			
Глобальна фінансова та банківська система	4	Екзамен	– засвоєння системного підходу до аналізу сучасних глобальних фінансово-кредитних відносин; – уміння оцінювати стан глобальних валютних та кредитних ринків; – здатність застосовувати базові знання, аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин в аспекті міжнародного бізнесу; – уміння аналізувати інформацію про стан окремих сфер глобальних фінансів при схваленні управлінських рішень в міжнародному бізнесі і оцінці їх ефективності; – здатність застосовувати сучасні глобальні фінансові інструменти в міжнародному бізнесі.
Міжнародна електронна комерція	4	Залік	– здатність до використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, програмних пакетів загального і спеціального призначення; – розуміння особливостей сучасного етапу розвитку міжнародної електронної комерції в Україні та в світі; – вміння застосовувати на практиці теоретичний та практичний інструментарій з організації електронної торгівлі; – здатність використовувати професійно-профільовані знання у практичній діяльності у сфері міжнародної електронної та мобільної комерції, а також онлайн-бізнесу.
Корпоративний імідж-промоушен в міжнародному бізнесі	4	Екзамен, контрольна робота	– знання концептуальних основ практики формування, відтворення і просування у світі позитивного корпоративного іміджу українських підприємств; – розуміння місця позитивного корпоративного іміджу в системі управління міжнародною

			компанією; – розуміння принципів чесної конкуренції, етичної поведінки міжнародних компаній щодо партнерів та соціально-відповідального маркетингу; – розуміння сутності структури, вимог та особливостей міжнародних стандартів соціальної звітності; – здатність позитивно позиціонувати компанію в міжнародному середовищі.
Друга іноземна мова	3	Екзамен	див. в попередньому семестрі
Блок 2			
Міжнародна фінансова система	4	Екзамен	– розуміння сутності та функцій інфраструктури міжнародної фінансової системи; – умінь аналізувати та прогнозувати стан міжнародної фінансової системи; – здатність застосовувати базові знання, аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин в аспекті міжнародного бізнесу; – здатність проводити оцінку міжнародного бізнесу в умовах невизначеності глобальної фінансової системи; – здатність застосовувати сучасні глобальні фінансові інструменти в міжнародному бізнесі.
Інформаційні технології в міжнародній комерційній діяльності	4	Залік	– здатність до використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, програмних пакетів загального і спеціального призначення; – розуміння сутності інформаційних технологій, інформаційних систем в комерційній діяльності; – здатність використовувати сучасні інформаційні технології в обробці баз даних міжнародного бізнесу;
Комплекс інтегрованих маркетингових комунікацій в міжнародному бізнесі	4	Екзамен , контрольна робота	– оволодіння базовими знаннями щодо змісту сучасного комплексу інтегрованих маркетингових комунікацій й засвоєння головних принципів і методів їхнього практичного втілення в міжнародному бізнесі;

			– здатність позитивно позиціонувати компанію в міжнародному середовищі
Друга іноземна мова	3	Екзмен	див. в попередньому семестрі
3 семестр			
Цикл професійної та практичної підготовки			
Блок 1			
Міжнародне податкове планування та управління податковими ризиками	4	Екзамен, контрольна робота	– розуміння сутності та задач міжнародного податкового планування; – здатність здійснювати податкове планування та податкову оптимізацію в міжнародному бізнесі; – здатність приймати господарські рішення в міжнародному бізнесі з урахуванням факторів оптимізації податків та податкових ризиків.
Інноваційне підприємництво та стартап проектування	4	Залік	– знання основних понять інноваційного підприємництва та організаційних форм інноваційних підприємств; – розуміння етапів життєвого циклу інноваційних (венчурних) підприємств; – знання основ побудови та менеджменту різних типів інноваційних проектів; – здатність брати участь у розробці проектів, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, діяти соціально-відповідально і свідомо; – здатність організовувати та керувати інноваційними стартап проектами.
Блок 2			
Податкова оптимізація в міжнародному бізнесі	4	Екзамен, контрольна робота	– здатність аналізувати та планувати фінансово-господарську діяльність платника податку, що здійснює міжнародну діяльність; – здатність контролювати своєчасність подання податкової звітності до податкових органів; – вміння здійснювати моніторинг податкових надходжень, податкових ризиків, податкового боргу, причини порушень податкового законодавства суб'єктами міжнародного бізнесу; – здатність моделювати податкові платежі в міжнародному бізнесі; – знання схем оптимізації

			податкових платежів в міжнародному бізнесі та здатність застосовувати їх на практиці.
Інституційне середовище управління міжнародним бізнесом	4	Залік	– знання основних понять інституційного типу менеджменту; – навички виявлення інститутів зовнішнього та внутрішнього середовища діяльності міжнародної компанії та прогнозування механізмів їх впливу; – уміння розробляти стратегію та застосовувати інструменти системного інституційного управління міжнародним бізнесом.

Система атестації здобувачів вищої освіти

Метою атестації є встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам освітньо-професійної програми та тимчасового стандарту вищої освіти за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини», освітньо-професійною програмою «Міжнародний бізнес».

Атестація осіб, які здобувають ступінь вищої освіти магістр з міжнародних економічних відносин, міжнародний бізнес здійснюється екзаменаційною комісією після повного виконання навчального плану за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини», освітньо-професійною програмою «Міжнародний бізнес».

Система атестації включає:

1. Комплексний атестаційний екзамен за фахом;
2. Атестаційний екзамен з іноземної мови і перекладу за фахом;
3. Захист в ЕК дипломної роботи.

Зміст дипломної роботи повинен відповідати конкретним професійним та соціально-професійним завданням.

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна на підставі рішення екзаменаційної комісії присвоює особі, яка успішно виконала освітньо-професійну програму підготовки магістра за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини», спеціалізація «Міжнародний бізнес» ступінь вищої освіти магістр; кваліфікацію: магістр міжнародних економічних відносин, міжнародний бізнес, перекладач.

 Гончарук О.
